

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bombardiranje Aleksandrije.

Veliko, nad 200.000 prebivalcev broječe mesto, starodavno, za trgovino in promet jednako važno Aleksandrijo, zadela je zopet katastrofa. Ogromni projektili angleških oklopnih razrušili so trdnjave in bližnje palače, druge dele mesta pa je Arabcev krvoločna divjina oropala in požgala, in pred dnevi še cvetoče, življenja polno mesto, leži v razvalinah, mej razvalinami pa na stotine ubitih, razmesarjenih in oskrunjenih trupel človeških, ki molče svedočijo, da je človek, krona stvarjenja, izmej roparskih življenj nejhujši.

Pri tem bombardiranju poskusile so se prvi krat orjaške, svetopisemskemu Leviathanu podobne, z milijoni krvavih žuljev dogotovljene oklopnice, ne mej seboj sicer, a v boji s trdnjavami na kopnem. Vspeh je bil sicer žalostno sijajen, a prenačljeno bi bilo, iz aleksandrijskih dogodkov delati zaključek, da so oklopnice sploh vladarice morja. V Aleksandriji imele so pred seboj utrjevanja po starem slogu sezidana, noben fort nij imel železnih ali jeklenih oklepov in topovi, ki so bili Arabcem na razpolaganje, bili so večino gladkih cevi, malo risanih, malo tudi velicega kalibra. Tudi založnice smodnika nijso bile take, da bi bile varne pred bombami, temu treba pripisovati, da so se trije forti vsled angleških projektilov razleteli v zrak. A navzlic temu neugodnemu položaju, navzlic nejednakemu orožju bil je boj trdovraten in angleške oklopnice nijso ostale brez škod. Najmočnejša, z oklepom, 40½ centimetra debelim, opasana ladija „Inflexible“ čutila je silo pobrežnih baterij in druge oklopnice prebit je bil krov. Da so v Aleksandriji utrjenja v modernem slogu, v njih pa topovi, angleškim jednaki, in topničarji izvežbani v duhu evropske vojaške znanosti, ne bila bi zmaga tako lahka. V očigled

tej nejednakosti sredstev ostane tedaj vprašanje še nerešeno, je li so oklopnice v resnici dovoljne svojemu namenu, o čemer bi se tem bolj smelo dvomiti ker so v rusko-turški vojski bile skoraj popolnoma pasivne in ker v Aleksandriji niti torpedov nijso imeli, s katerimi bi se bilo branilo bregovje in ladijam preprečilo približevanje.

V drugej vrsti pa vidimo pri tej na obalah starega Nila vršečej se žalostni zopet potrjeno in praktično izvedeno načelo, da močnejši nadvlada in slabejši podleže. „La force majeure“ obveljala je tudi v Aleksandriji. A kakor smo sicer iz dna srca nasprotniki Darwinove teorije v navadnem praktičnem in političnem življenju, vendar se nikakor ne moremo navduševati za Arabijo in vso drugo mohamedansko druhal, za katero tako dolgo nij mesta mej omikavimi narodi, dokler ne opusti zastarelih, abotnih nazorov in uprav krvoločne vere svojega preroka. Res je sicer, da ima izrek: „Egipt Egiptom!“ naravno opravičenost, tudi se mora priznati, da so Evropci trdo in oduševsko postopali in v dolgih letih sebi kopičili bogatstva, a pri siromašnem Felahu netili srd in sovraštvo, da so Egiptčani zdaj prav za prav pričeli boj za svoj obstanek, za svoje življenje, a vsi ti pomisleki izginejo, kakor lahna meglica, ako se čita, na kak način se hoče suženj otresti verig in evropskega jeroštva.

Kar cela dolga vrsta grozodejstev stavi se nam pred oči. Še nij pozabljenih v ulicah pobitih 200 Evropecev in uže se nam mej gromenjem angleških topov poroča, da so skoraj vsi Evropci, kar jih je ostalo v Aleksandriji, zapali grozovitej in mučnej smrti, da so Egiptčani sami zažgali mesto, odprli ječe in zapore in izpustili ves izmeček človeštva v zbegano mesto ropat, požigati in moriti.

Ugovarjalo bi se morebiti, da je Rostopšin zažgal belokameno Moskvo, a ta primera, kakor

vsaka, šepa in to na obeh nogah. Moskva zapalila se je iz rodoljubnega nagiba, da se sovražniku odtegne podstavek, iz katerega bi mu možno bilo operirati dalje. Taka narodna žrtev, katero so deloma posnemali l. 1848 tudi Magjari, posrečila se je le v prostranej Rusiji. Pri tem pa se je kolikor močje skrbelo za to, da domačini nijso trpeli škode. V Aleksandriji pa se nij delal razloček mej domačini in tujci, oproščeni morilci in roparji šli so po plenu, kakor divja zver, in ko so dovolj naplenili, odvzeli so jim zopet vojaki z umori pridobljeni plen. Tedaj ropar proti roparju kakor hijene pri mrličih. In s požiganjem mesta prizadel je Arabi in njegova svojat baš svojej domovini udarec, kateri se ne da opravičiti, kateri spominja na grozodejstva pariške komune in mora uničiti zadnje simpatije do Egiptčanov.

V taci zločini ne kaže se vzvišena ideja, niti za lastno vladanje in oskrbovanje neobhodno potrebna sposobnost in omika, marveč to so izjave zlih lastnosti, neomejene in neoglajene divjine in uprav afrikanse krvoločnosti. Narod iz taci elementov obstoječ pa še nij dozorel in koristno bode zanj in za človeštvo sploh, ako občuti trdo šibo angleških kramarjev, ako se krokodilska kri ukroti, kakor je Thiers ukrotil v Parizu komunarde.

Nesreča na železnici mej Moskvo in Kurskom.

Po poročilih iz Petrograda zavladal je v vseh inteligentnih krogih evropske Rusije pravi paničen strah vsled dogodka na železnici, ki si ga v groznejšoj obliki niti predstavljati ne moremo. Do zdaj imele so samo angleške in ameriške železnice žalostno slavo, da so se na njih vršile nesreče v tacem obsežku.

Nesreča pripetila se je na Moskovsko-Kurskej

LISTEK.

Etimologični doneski.

Od nekdanj gojila se je v našem slovstvu s posebno marljivostjo, sem ter tja tudi „s pasijonom“, etimologija. Vsak slovensk pisatelj in sploh vsak, kdor je vrgel par vrstic o Slovencih ali o slovenskih deželah na papir, poskušal je svojo duhovitost in ostroumnost, da je jezikoslovno-kemično razkrojil vsaj par besed ali pa krajevnih imen. To se opazuje od Valvazorja pa do današnjega dne. Nastala je vsled tega v Slovencih cela etimologična literatura, ki hrani v sebi marsikatero zlato zrno, mnogo pa tudi plev.

Tudi v navadnem življenju nij nič nenavadnega, da drug drugega vpraša: Ti, od kod pa to ime? in da, če le dva razumnika prideta vkup, gotovo v pogovoru, kolikaj daljšem, etimologije ne zabita, in vsaka, bodi si šegava, bodi si navidezno srečna etimologična rešitev kroži liki „krilata beseda“ od ust do ust.

„Wo alles liebt“, tudi jaz svoje luči ne bodem stavil pod polovnik. Rad bi tudi jaz položil svoje

skromno etimologično darilce na žrtvenik domovine, rad bi povedal, kar sem po slovenskem svetu dognal in čul v etimologičnem oziru. Moji doneski nijmajo posebno visoke strokovnjaške vrednosti — v te vratolomne višine se jaz ne popnem — a brez zanimljivosti tudi nijso. Pred vsem naj izpovem, da ti doneski nijso plod dolgih ponočnih študij, temveč pobral sem jih, kjer sem jih našel, kajti etimologija mi je le slučajen „sport“, kar najdem, to pobrem. Za tega delj moji doneski nijmajo nikake sisteme, ni kronologičnega, ni abcdnega reda, tudi vseh virov ne bodem navajal, iz katerih sem zajemal, ker se mi to zdi povsem odvišno, mojej učenosti pa nij nikakor na kvar in ker ima človek dan za dnevom obilo prilike, opazovati, da tudi drugi ljudje čestokrat zamolče vire, iz katerih so blago, kot lastno „robo“ prodano, posneli, oziroma prepisali.

Po tem dolgem, a zaradi opravičevanja potrebnem uvodu, naj odprem modrost svojih ust in skočim takoj „in medias res“.

Da je Vipava prav za prav Lipava, to je uže marsikomu znano, menj znano utegne biti, da se je Idriji nekdanj reklo Vidrija, ker je vider v tej gozdnotej dolini nekdanj kar mrgolelo in jih je baje še dandenes precejšnje število. Jednako se izvaja

ime Bebrovnik v ljutomerskih vinorodnih gorah od bebra (biber), ki je bil svoje dni ondu domač, a se je pozneje umaknil nadležnemu človeku. Podčetrtak in Podsreda v Štajerskej dobila sta imeni od uradnih dni. V jednej graščini bil je uradni dan v sredo, v drugej v četrtek in tako so kmetje začeli govoriti: Mi smo pod sredo, — mi smo pod četrtek. Ker uže o Podčetrtku govorim, spomnim se malega sela v njegovem obližji, in to so Olimje, tudi Ulimje. Da si etimologi ne bodo zaman belili glav, naj razložim, od kod to ime.

Živel je svoje dni škof, čegar glavni lastnosti bili sta veliko bogatstvo, a še večja pobožnost. Da vstreže iz teh dveh lastnosti izvirajočemu nagonu, pokliče dva mlada klerika, izroči njima veliko svoto novcev in veli, naj ideta po svetu in kjer najdeta primeren kraj, tam naj postavita cerkev in samostan, a ko bode vse gotovo, naj prideta ponj, da gre blagoslovljat poslopje.

Klerika vzameta denar, v roke pa popotni les in kmalu dospeta v kraj, kjer stojé dandenes Olimje. Ker se njima tu dopada, začneta takoj delo in čez nekoliko mesecev — stalo je poslopje dogotovljeno. Vesela zvršetka hitita po škofa, kateri se brzo odpravi. A ko škof dospe v pusto zaprto dolino in

progi, mej postajama Črny in Podijevo. Strašna nevihta razsajala je ves dan (12. t. m.) in po noči začelo je deževati, kakor bi se bil vtrgal oblak, mej tem bučal je vihar, ki je ruval celo močna drevesa. Jedno uro po odhodu iz Črnega, jedno uro hoda pred Podijevim, zdrsnilo je devet vagonov raz razmočeni železnični nasip 14 sežnjev golboko. Tla bila so po dežji vlažna liki močvirja in vagoni zavili so se v zemljo, da je prst nad njimi se nasula. —

Popotniki, 239 na številu, bili so živi pokopani. Ta grozni dogodek v črnej viharnej noči se popisati ne da. Peščica ljudij, ki so se oteli iz blata in močvirja in deloma zlezli skozi okna vagonov, poskušali so z rokami — ker motik in lopat nij bilo — okna vagonov otrebiti blata ter tako v blatu zagrebenim dati duška. Le 58 oseb je nepoškodovanih, izmed ranjencev, katerih je 38, je večina težko poškodovana, veliko umrlo jih je na cesti. Število mrtvih cenil se na 180 oseb.

Mej mrtvimi je neki tudi general Drentelen s svojim sinom, jeden stotnik garde in njegov adjutant. V kupeji prvega reda, čegar pasažirji so brez dvojbeno poginili, bila je deputacija častnikov, vračajoča se iz Moskve od Skobeljevlejevega pogreba nazaj v Kursk.

Po poldrugeji uri prišel je vlak z rešilno pomočjo. Prebivalstvo Črnega, Vladivostova in Ruvoka (mala sela v obližji groznega pozorišča) prihiteli so z bakljami. A mala je nada, da se reši le jedno človeško življenje. Ne čuje se niti jeden glas. Sila padca bila je ogromna. Večina bila je uže pri padcu pobita, kakor se je to konstatovalo pri do zdaj izgrebenih truplih. Najznamenitejše rodbine v deželi so vsled te katastrofe v globoke žalosti. Od ponesrečenih vagonov jih je bilo pet družega, dva pa prvega razreda.

Veliki knez Nikolajevič, starejši, ki biva zdaj v Moskvi, hotel se je peljati v istem vlaku. Pa jedno uro pred odhodom dobil je vest, da meščani moskovski njemu na čast v trgovinske dvorani prirede slavnost, in ostal je. Hoteli so ga iznenaditi, in zato se mu je povabilo po grofu Adlerbergu izročilo stoprav jedno uro pred odhodom vlaka.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. julija.

Dunajska „Tribüne“ ima brzovest, da se na pripravniki v Tešinu prične še letos predavati nekaj predmetov v jeziku poljskem.

Obšinske volitve v **Spljetu** v Dalmaciji vršile se bodo od 17. do 23. dne t. m. V tem jako važnem mestu vladali so doslej Lahi, in Spljet bil jim je nekako ognjišče za njih „irredentovska“ kovarstva. To je moralo vsacega Hrvata boleti v srce. Za tega delj napenja zdaj hrvatski živelj vse moči,

da bi pripravil Spljetu domačo vlado in hrvatsk značaj. Ali tudi Italijani ne drže križem rok, kar je popolnem naravno, kajti do tega jim je, da si ohranijo vpliv, ki so si ga poprejšnje čase pridobili umetno. Agitacije na obeh straneh so velike, posebno ker sta skoraj jednako močni; razburjenost rase bolj in bolj, zato poslali so v Spljet dve kompaniji pehote in 50 žandarmov več, kot jih po navadi v tem mestu. Slovenci srčno želimo, da pride s temi volitvami slovanski živelj do svoje veijave tudi v Spljetu.

Priobčujé v našem listu vest, da hrvatski „Pozor“ ne sme več izhajati v Bosno, dostavili smo, da se je ta list najbrže prepovedal zato, ker je stal v pravdi bosenskega nadškofa dra. Stadlerja z bosenskimi frančiškani na strani frančiškanov, ki so nosili uže sto in sto let vse breme katoliškega pastirstva v zasadenih deželah. Denes nam je poročati, da je **potolažen ta prepir mej nadškofom sarajevskim in pa bosenskimi frančiškani**. Največ zaslug pri tem pomirjenji ima general frančiškanskega reda. Stvar sklenila se je tako le: Frančiškani imajo prepustiti vse župnije v Hercegovini in Bosni nadškofu dru. Stadlerju, do bivanja pa za to še 25 let naprej vse dohodke, kolikor so jih imeli do zdaj od vsega samostojnega, tako da bodo zamogli redovi obstati še v bodoče, oskrbovanje duš pa tudi ne bode pretrgano. Za zdaj preskrbel bode nadškof le 25 župnij, ker mu prebiva le za toliko župnij duhovnikov. Dalje odmenjena je župnija Banjaluka za frančiškana bosenskega okraja, le da osoba nij še določena. Do tega sporazumljenja je prišlo brez težav, kaj ko sta se bila sešla oba višja pastirja, ker te določbe ustrezajo obema strankama, kakor tudi razmeram. Kateri župniki da stopijo iz reda, to določi frančiškanski red sam; nadškof ravnal bode pri tem kolikor mogoče blagovoljno. Frančiškanski general prišel je pred nekoliko tedni zastran teh razprav v Sarajevo ter se je nedavno vrnil zopet preko Dunaja v Rim.

Vnanje države.

Konferenca v Carigradu pričela je zopet zborovati. V soboto dopoldne sklenili so poslanci in popoldne tudi Porti izročili v zajemno noto, s katero sultana vabijo na vojaško posredovanje v Egiptu, da se ohrani „status quo“ in stori konec anarhiji. V ta namen se Porti priporoča v onem pismu, naj se sultan pridruži zastopnikom vlasti, da se posredovanju postavijo pogoji in meje.

Iz **Aleksandrije**: V petek poslal je admiral Seymour, kolikor je utrpel, pomorskih vojakov na kopno ter ukazal jim zasesti Aleksandrijo, ki je še zmirom gorela. Po vsem mestu razstavljeni angleški vojaki prekrizali so tako požigalcem in marodermom grozno delo. Ali to gotovo ne bo zadosti, da bi se v Aleksandrijo povrnil red in mir, za tega delj je dokaj verjetno, da so prišle včeraj Angležem na pomoč še francoske in amerikske čete. Hitro in odločno delati pa nij svetovati samo za Aleksandrijo, temveč tudi za tega delj, da se preprečijo še hujša grozodejstva in pustošenja. Arabi paša, ki je bilo misliti, da jo je v čolničku popihal preko sueškega kanala, on pomika se z vsemi svojimi vojaki proti Damanhouru in na tej poti razdeva in uničuje z ognjem in mečem vse, kar mu pride v kruto pest. Tako res nij, da bi se oprezovalo na sklepe konfe-

rence v Carigradu, ki se je v soboto zopet sešla, a tako težko kaj prida določi. Čim hitreje in močnejše torej posežejo Angleži in njihovi novi zavezniki francoski in ameriksni, tem boljše bode. Kako čudno se glasi vest iz Carigrada, da je turški ministerski svet sklenil, vse poskušati, da se egiptovsko vprašanje reši mirnim potom, ali, če se to ne posreči, da pride Turčija z vojniki! Stvari zdaj stojé tako, da se ne bode več čakalo na turškega mesijo in šlo preko vrhovnih pravic naravnost nad Egipt. Z'aj je tudi Kajira v nevarnosti, ker jo Arabi paša obiskati namerava, in tudi po družih mestih začelo je kipei. Torej se več očlašati ne sme in verjetno je, kakor se brzojavlja, da je angleški kabinet sklenil, zasesti Egipt in takoj iz Londona poslati 15.000 mož z 8000 ton vojnega materijala. Proti temu druge vlasti gotovo ne bodo govorile, ker je položaj v Egiptu v istini resen. Saj iz dunajskih merodajnih krogov odmeva glas, da je okupacija potrebna neobhodno, da se po vsej egiptovski deželi ne ponovi strah in groza Aleksandrije, da se zagotovi mir in varnost v Egiptu in na sueškem kanalu. — O Aleksandriji prav nij do te ure prišlo nič novih poročil. Ali je tudi kakega avstrijsko-ogerskega rojaka zadela nesreča in smrt te dni v Aleksandriji, to se še ne vé, vendar pa nij treba v tem preveč skrbeti, ker je znano, da je velika večina Avstrijancev, če ne vsi, ostavila Egipt še pred 11. julijem. Jednega s mega dne začetkom tega meseca prosilo je dve tisoč Avstrijancev generalni konzulat v Kajiri popotnih listov za v domačijo. Generalni konzul baron Kozjek biva na „Lavdonu“, njegov namestnik v Kajiri, konzul Seewald šel je v Port Said. V Kajiri ostal je jedini generalni konzul nemški.

Zdaj, ko se poslanstvo pl. Schlöze rja v Rimu nij rešilo za Nemčijo povoljno, označuje se stališče **nemške** vlade napram cerkvenemu vprašanju tako-le: Državna vlada držala se bode ne glede, kaj bi rad ta ali oni, pravca od zakona določenega, in gledala bo, obraniti mir, kar bo mogoče. Dolžnosti, katere nalaga jej skrb, zadovoljiti cerkvene potrebe katoliškega občinstva in urediti cerkvene razmere, premislila bode vestna. Ali ravno tako v čislh imela bo dolžnosti, katere nalaga jej blagost države in gledalo bo na to, da odstavljajo se vplivi, kateri bi znali biti na potu mirnemu življenju mej državo in cerkvijo. Doseči to svrhu, treba je vladni delokroga, ki ga jej je odmeril zakon. Komur je cerkveni mir res pri srei, ta gotovo ne bo zakrivil, da bi se državnej vladi kratilo svobodno gibanje.

Zavezna vojska **Švice** šteje to leto vsega vkup 208.246 mož; brambovcev (od 33 do 44 let) imajo 92.178. Vojaški stroški znašajo 12.425.790 frankov.

Dopisi.

Iz Novega Mesta 16. julija. [Izv. dop.]

Nedavno je „Narod“ opominal Novomeščane, da bi za prihodnje srenjske volitve posnemali vzgled vrlih narodnih volilcev v Ljubljani, ter je dozdaj nevspešno delovanje nekako pripisoval mlačnosti narodne stranke. Ne da se tajiti, da nekateri narodnjaki, od katerih se je veliko pričakovalo, dozdaj še niso storili ničesar v probujenje narodne zavesti,

vidi, da je toliko denarja zazidanega v tem samotnem kraju, poloti se ga tolika nevolja, da glasno vzklikne: O Lüm el! Ljudstvo okolo stoječe polastilo se je hipom tega vzklika in tako nastalo je ime Olimle (Olimje in Ulimje). Da si zgodovinske gotovosti o tem nijmam, moram vendar povedati, da mi je to pravil bivši dekan kozijanski sam, ki je naposled dostavil: „Si non e vero, e ben trovato!“

Veliko se je razpravljalo o imenu Tüffer (Laški Trg), tedaj povem še jaz svojo varijanto:

Rimski cesar Tiberij, kateremu je uže vladanje presedalo, popihal jo je nekda na tihem iz Rima in šel, da nihče nij vedel kam. Ker Rimljani nijso hoteli biti brez cesarja, ukrenil je S. P. Q. R., da se odpošljejo pretorijanci križem svet, ga iskat. Lehko bilo je dati ukaz, a kako ga izpeljati, kako najti ubežnega cesarja v ogromnej rimskej državi, ki je obsezala ves tedaj znani svet. A kadar je zadrega največja, prikaže se vsikdar genialna misel, ali kakor mi Slovenci pravimo, zvita buča, ki ugane pravo. Star pretorijanec popraska se za ušesi rekoč: „Me Hercle, stavim pet počenih grošev, da se je imperator šel učiti nemške kulture! Tedaj le za me noj, uže vem, kje mi pride na met.“ Polni zaupanja v starino pridružijo se mu še nekateri pretorijanci in takoj vberó pot pod noge čez Oglej, pozdravijo

v Postojini Cicerona, v Nauportu Mulejusa, v Aquilini Regula in njegove brate in prisopihajo čez Trojanano na Vransko in Žalec. „Tu uže malo kultura diši“ pravi stari pretorijanec, „nijsmo več daleč od cilja, le naprej!“ Stopicajo dalje in pridejo v Celejo. „Tu je uže veliko kulture, izpregovori stari pretorijanec,“ a strašna kanalizacija. Ali ne duhate? Tukaj Tiberij gotovo nij ostal. Čakajte, da povprašam.“ In res na „forum“ prišedši, povpraša mršavega Celejana, je li videl cesarja Tiberija. Nekako pomilovalno pogleda Celejan pretorijance, češ, ste pač neomikane reve, potem pa lakonično in s tako debelim glasom, kakor bi bil prejšnji dan popil pet amfor Mathesovega piva odvrne: „Tiefer unten!“ Ker je stari pretorijanec nekoliko znal nemški, šli so dalje za Savinjo v potu svojega obraza, — bilo je baš „idibus Julii“ — in postajali uže skoraj nevoljni. Kar se nekaj zabliška v travi, in glej pred njimi leži dobro poznata krona, žezlo in imperatorska toga, tam iz valov Savinje pa jih začudeno gleda dobro rejeni obraz tako dolgo iskanega imperatorja Tiberija. Radostni jeknili so pretorijanci vsi v jeden glas: To je „Tiefer“! Kako so potem spravljali Tiberija domov, kako se je „Tiefer“ v časa toku izpremenil v Tüffer, kakor tudi vprašanje, je li znana Tiber zaplodila se za časa Tiberijevega bivanja o-

dukaj mej svet, prepuščam domišljivosti posamičnih čitateljev. Izvor besede Tüffer je dokazan, kakor tudi, da je tamkaj uže tedaj cvela nemška kultura.

Haloze, ti prijetni holmi, kjer bivajo čisti panonski Slovenci, so tudi rimskega izvora. Rimljani sadili so ondu trs in kraju nadeli ime: „inter colles“. Za njimi prišli so Nemci in latinsko ime zavili po svoje v „In der Kolos“. Prelaz od tega nazivanja do slovenskih „Halož“ nij baš vratolomen in etimologična preiskava je gotova. Vidim sicer gospoda Božidara tam doli nevoljno zmajevati obema ramama, a „tko zna bolje, široko mu polje.“

Da je nemški Gradec nastal iz nemškega „Gerathe es“, s katerim klicem so se pozdravljali zidarji pri zgradbi Pensionopolisa ob Muri, bilo je uže nekje povedano, isto tako da so naše Senožeče = Senonensitz, grajščina Ebenporten na ljubljanskem barji = Nauportus, nemško ime „Völkermarkt“ pa iz „Velki markt“, kar se nahaja neki še v starih listinah; menj poznata je korenina našim Vižmarjem. Trdilo se je, da je izvajati od „Viš (vidiš) Marijo“ na Šmarnej gori, a ker se na Šmarno goro vidi z mnogih krajev, bi skoro vsem vasem po Gorenjskem z isto pravico pristojalo to ime. Koren je baje „mar“, kar pomeni breg (ufer) in po tem receptu je izpeljava igrača. Ima pa tudi nekaj zase,

da jih zabava v krogu narodnih nasprotnikov bolj zanima, nego resno posvetovanje o važnih zadevah narodne stranke. Sicer pa je narodna stranka odkritosrčno želela, da bi se za prihodnje volitve o takih kandidatih sporazumeli, ki bi, kolikor mogoče obem strankam ugajali, kajti težuje srenje so vsem srenječanom brez ozira na njih politično stališče skupne in gotovo imata obe stranki blagi namen razmere našega mesta, kolikor možno izboljšati. S tega stališča mora gotovo vsak umno misleči pripoznati, da ne bi ugajalo samo pravici, ampak tudi težnjam srenje, ko bi bili v srenjskem zastopu obe stranki primeroma zastopani; kajti kakor niso zadeve cele srenje monopol niti te, niti one stranke, tako naj bi ne bilo tudi njeno zastopništvo le samo iz jedne stranke. Narodna stranka je vedno želela sporazumljenje, a nasprotna stranka je žalibog za to skrbela, da se ta patrijotična želja ne da izpolniti. Celih 6 let je ta gospoda čas imela premišljevat in potrebnih in koristnih naprav o pravem času prirediti, a ostalo je skoraj vse pri starem, dokler se cerkev sv. Florijana nij podrla, na katere mestu naj bi stala nova dekliška šola; a vse kaže, da se je zidanja dekliške šole nalašč poprijela še le letos, ko je kazalo, da ne bodo imela več večine v srenjskem zastopu, samo, da bi mržnjo volilcev nad novimi dokladami odvalila na narodno stranko. A ker je gospodi uže voda v grlo tekla, nij imela dovolj časa za postavne priprave. Prevelika naglost pa je vsikdar škodljiva in ona je kriva, da zadene mesto veliko nepotrebnih stroškov, katere bodo morali trpeti davkoplačevalci. Ker so nekateri meščani ne samo iz narodne ampak tudi iz nasprotne stranke sprevideli neugodnost in neprimernost podjetja, protestirali zoper tako prenagljenje, razlil se je srd nekaterih zagovornikov tega podjetja nad onimi meščani; ta jih je z nedostojnim vabilom smešil, drugi kulturonošec je svojo jezo hladil s psovskami, tretji se je s tem maščeval, da je nekega meščana tožil, ker je v privatnem pogovoru govoril o vladi neprijaznih uradnikov. Se ve da tako postopanje ne vodi k sporazumljenju, zato je narodnej stranki ne preostaje nič drugega, kakor da skuša in sicer o pravem času — da ne bode prepozno — zbrati si iz svoje srede pripravnih kandidatov. Ako pa premaga misel, da je treba pri izbiranju ozirati se tudi na nekatere dozdanje odbornike ali druge člane nasprotne stranke, naj se izberejo oni, ki imajo pojem in razum za ravnopravnost, pravico in spravljivost in za potrebe meščanov.

Iz Velikih Lašč 14. julija [Izv. dop.] „Slovenski Narod“ je v 150. svojem číslu prinesel dopis „iz dobrepolske doline 30. junija“, govoreč o uradovanju c. kr. okrajnega glavarstva v Kočevji in c. kr. okrajnega sodišča v Velikih Laščah. Ker je ta dopis skozi in skozi neveden in neresničen, treba mu je resnici na ljubo nekoliko odgovoriti.

zlasti če se pomisli na imena Maren, Marinko i. t. d.

Dunajsko predmestje Wieden je, kakor nam je pripovedoval nekdanji Umek, tudi po Slovencih dobilo ime. Dva Kranjca prišla sta k „Spinnerin am Kreuz“ in zagledavši pred seboj glavno mesto, reče prvi k drugemu: „Vidiš Dunaj?“ In ta odgovori: „Vidim“. Iz tega „Vidim“ porodil se je „Wieden“, kako, tega pa ne vem več.

Jako vdomačilo se je pri nas mnenje, da nemški „Feistritz“ prihaja iz slovenske besede „Bistrica“, in v Metelki je to tiskano črno na belem. A temu nij tako. Prišel je svoje dni nemšk učenjak v Slovensko Bistrico. V krčmi „Zur Sonne“ prisede se k njemu oblasten usnjari. Mej drugim vpraša učenjak usnjarija tudi, od kod ime „Feistritz“. Slednji mu to razloži tako-le: „Ja, bitten Sie, feist san mer alle, in der Freundschaft (Verwandtschaft) auch alle, da sag mer halt zu einander „strijc“, also „Feiststrijc“. Je-li nemškemu učenjaku to razlaganje bilo po godu, ne znam, to pa vem, da je plačal in odšel.

Njegov vzgled posnemam tudi jaz, priporočevaje se laskavemu čitatelju, kateri naj o mojih etimologičnih doneskih misli, da so „Dichtung und Wahrheit“.

S.

Pisec omenjenega dopisa trdi, da okrajno glavarstvo v Kočevji slovenski uradujočim občinam dodisuje nemški; „živ dokaz“ o resničnosti te trditve sta mu dva „couverta“ z nemškim naslovom na županski urad turjaški. — To je gotovo tehtovit dokaz! — So li pisma v zavitkih nemška ali slovenska, o tem se dopisnik niti prepričal nij. — Recimo, — kar pa nij istina — da so tudi pisma bila nemška; saj bi to ne bilo nič čudnega, ker je znano, da turjaški župan uraduje rajše nemški nego slovenski, in da celo na slovenske vloge nemški odpisuje — pač le v neke nerazumnej nemške mešanici; — recimo, da so bila tista pisma nemška: se li sme iz tega jedinega slučaja zaključevati, da okrajno glavarstvo vse skozi nemški uraduje? Jaz mislim, da je tako zaključevanje drzno in neopravičeno; taka logika je črviva logika! — Ko bi bilo dopisniku kaj do resnice, lahko bi se bil osvedočil o tem, kako uraduje c. kr. okrajno glavarstvo s slovenskimi župani in slovenskimi strankami, v katerej koli občinski pisarnici; župan bi mu bil gotovo pokazal svojo registraturo. Prav za prav bi mu pa tega niti ne bilo treba; kajti nij še dolgo, kar dopisnik sam, da si je nemškega jezika zmožen in je to tudi okrajnemu glavarstvu znano, dobil slovenski dopis! — Jaz smem iz svojega, z boljimi, tehtovitejšimi dokazi podprtega prepričanja trditi, da kočevsko okrajno glavarstvo s slovenskimi strankami slovenski uraduje in slovenskim županskim uradom slovenski dopisuje, premda mu nekateri župani, kakor na pr. turjaški, rajši v nesmiselni nemškej zlobodri nego v umevnej materinščini odpisujejo. Gledé slovenskega uradovanja sme se baš kočevsko okrajno glavarstvo vsem drugim okrajnim oblastvom staviti v vzgled.

Ker dopisnik govori tudi o novem okrajnem glavarju, bodi omenjeno le toliko, da je novi okrajni glavar g. Hočev var znan rodoljub in je zlasti velikolaškemu okraju še iz prejšnjih let, ko je v Laščah služboval, v dobrem spominu, in da tako odločno narodnega c. kr. okrajnega glavarja, kakor je on, nijmamo več na Kranjskem. S tem pa nikakor ne kratimo zdslug njegovemu predniku g. Merku, zdaj okrajnemu glavarju v Kranji, kateri je ves čas svojega službovanja v Kočevji uradoval slovenski, in to ne v navadni uradni mešanici, katera je bolj podobna ciganskemu jeziku, nego naši milej materinščini, in katere živ krst ne razume, nego pisal je prav čedno, pravilno, vsakemu razumno slovensčino. O tem se je tudi državni poslanec g. Klun uže pred dvema letoma sam prepričal in se jako pohvalno izrazil. Če torej trdi dopisnik, da je gledé slovenskega uradovanja za novega g. okrajnega glavarja vse „pri starem“, ondaj je ta trditev zanj celo pohvalna, ker znači, da tudi g. Hočev var kakor njegov prednik, želi in si prizadeva, v soglasji s programom vlade Taaffejeve, kolikor mogoče zadovoliti narodnostnim zahtevam Slovencev.

Govoriti nam je še o c. kr. okrajnem sodišči velikolaškem. Naše sodišče rešuje — prav kakor veli Pražakov ukaz o rabi slovensčine pri sodiščih — slovenske vloge v slovenskem a nemške vloge v nemškem jeziku. Da je dopisnik videl nemške „rubrike“ in „bescheide“, to je res; videl pa nij vlog, vsled katerih so bile izdane tiste „rubrike“ in „bescheide“. In te vloge bile so nemške. V Pražakovem ukazu in tudi v nobeni drugi, do zdaj izdanej zakonitej naredbi pak se ne nahaja določilo, da je nemške vloge reševati v slovenskem — ali pa celo v nemškem in slovenskem jeziku. Kdo je torej kriv, da se pri c. kr. okrajnem sodišči res le malo slovenski uraduje? — Tisti, ki rajše nemške, kakor slovenske vloge delajo. — Da bi se bila pa — odkar je izšel Pražakov ukaz, ali tudi prej, — kaka slovenska vloga nemški rešila, tega menda dopisniku ne bode mogoče dokazati, ker se tak slučaj do zdaj nij še pripetil in se menda tudi ne bode. Kdor torej želi, da bi se pri c. kr. okr. sodišči v bodoče več slovenski uradovalo, nego do zdaj, ta naj le za to skrbi, da bode sodišču dohajalo več slovenskih vlog, katere se bodo gotovo vselej rešile slovenski.

To, kar sem dozdej govoril, menim, ne pričā

za dopisnikovo trditev: da „se pri nas mnogi slovensčine bojé, ko kmet hude ure“, pač pa svedoči nasprotno: da se nižja oblastva po svoji moči trudijo, ustreči zahtevam slovenskega ljudstva in njegovih poslancev tudi v narodnostnem oziru, da morajo tudi višja oblastva krbeti zató, da bodo óna slovenski uradovala in uradovati móгла. V to svrhu bi bila pač živa potreba, da se poskrbi potrebnih tiskovin, katerih se dozdej v c. kr. državnej tiskarnici na Dunaji ubogo malo dobi, in da se vsem c. kr. sodiščem ter tudi c. kr. davčnim uradom po Slovenskem ob državnih troških pošilja slovensko izdanje državnega zakonika, kateri imajo doslej samó c. kr. okrajna glavarstva.

Če hoče uradnik slovenski uradovati, mora si sam, ob svojih novcih omisliti potrebnih knjig, dočim ima za nemško uradovanje na razpolaganje vsakovrstna pospešila, n. pr. državni zakonik, ukazni list, poučila in razne ukaze i. t. d. To je stvar, ki je vredna, da se naši poslanci nekoliko pobrinijo zanj.

H koncu bodi še dopisniku povedano, naj v bodoče svoj prosti čas, kojega ima vsak dan po 24 ur na razpolaganje, rajši v boljše in koristnejše namene porablja, ne pa v obrekovanje poštenih mož, katerim je blaginja našega ljudstva zares in boljše pri srci, nego „višje ideje goječemu“ dopisniku, kateri je menda baš zaradi teh „višjih idej“ državnej službi radovoljno (??) slovo dal.

S Primorskega 14. julija [Izv. dop.] V 6. dan julija sestalo se je mnogo učiteljev v Lokvi na Krasu. Učiteljsko društvo za sežansko-komenski okraj zborovalo je v tamošnji učilnici.

Po kratkem primernem pozdravu predsednikovem (g. Benigar, nadučitelj v Tomaji) — razloži g. K., zač. učitelj na vadnici v Kopru — „praktični pouk v ljudski šoli“. Po njegovem lepo spisanem, splošno praktičnem in temeljitem referatu, kakor i praktičnej obravnavi vnela se je živa debata. Veselje je bilo videti, kako se zanimajo učitelji za stvar, katera jim pripada. Tej je sledila točka „o otročjih boleznih“, katere nam je z mično besedo opisal g. višji učitelj sežanski.

Razni nasveti kakor tudi interpelacije sledile so. — Pri tem zborovanju videli smo, kako se učitelji zanimajo za svoj poklic in za napredek — kajti videli smo naše tovariše iz Istre, iz tržaške okolice pa tudi učitelj in učiteljica iz Kranjske bila sta navzoča.

A, gospodje učitelji in učiteljice iz sežansko-komenskega okraja, treba nam je nekoliko tesnejše in bolj prijateljske zveze, treba več gorečnosti in vztrajnosti, a ne gledati na daljavo, na kraj ali še celo na osebnosti, vse nas vežejo jedne postave, jeden poklic — v jedinstvu je moč. — Da se vidimo v večjem številu na Brežini!

Po zborovanju pohodili so nas sežanski rodoljubi in materijalni pospešitelji narodne šole in splošnega blagostanja gg. Rajko Mahorčič, župan, davkar Fr. Gaberšek in Karel Kanobel. Slava jim!

Obljubili smo jim sodelovati pri veliki ljudske veselici v Sežani dne 6. avgusta, katere čisti dohodek je namenjen v prid „Narodnemu Domu“.

Exkraševce

Domače stvari.

— (Potres) bil je denes v Ljubljani. Prvi neznatni sunek ob polu 4. ure zjutraj. Drugi močnejši ob 4. uri 29 minut bil je uže tolik, da so ropotala vrata, okna in se je čutilo precej močno zibanje. Tretji ob 8. uri 41 minut dopoldne bil je najjačji, trajal je 4 sekunde in mér mu je bila od zapada proti vzhodu. Ljudje bežali so na ulice in plahi gledali na zidovja, nij li videti kake razpokline. Stanje barometrovo 730.93. Škode nij, iznimši nekoliko opek, ki so pale raz strehe, tako n. pr. v Križevniških ulicah št. 8.

— (Narodna veselica v Borovnici za „Narodni Dom“) včeraj bila je dobro obiskana, prijazna, ter donesla je lep dobiček. Obilo inteligentne gospode smo videli, največ kontingenta pa je dal domač narod, potem pa deputacije iz Logateca, iz Brezovice in dr. Ali, kar moramo slavno poudarjati, je to, da so se ta dan izkazali posebno

Vrhničanje in Verdjanje! Društvenega predsednika Borštnika pozdrav in pa Resmanov govor, oba sta veselo iznenadila narodni zbor. Loterija bila je dobro osnovana, z majhnimi stroški, in vrgla je lepe denarje za „Narodni Dom“. Za vse to, za vesel večer in dober konec, gie prva hvala za slovensko čast vedno vnetim gospodom odhormikom borovniškega „bralnega društva“ in za to kličemo jim na javnem mestu: slava! — Obširneje poročilo nam je obljubljeno.

— (Iz Zagreba) poročajo zasebni telegrami, da je bil doli potres grozen, več mrtvih, preplašenost nepopisljiva. Na telegrafično vprašanje do zdaj še nimamo odgovora.

— (Krvav boj) bil je včeraj v noči ob 11. uri blizu gostilne „pri znamenji“ na sv. Petra predmestji mej vojaki domačega peš-polka Kuhn in mesarskimi pomagači, kateri so napadli vojake, vračajoče se v vojašnico pri sv. Petru. Težko ranjen je bil Smola, podčastnik 15. kompanije, korporal Četinski, tudi od 15. kompanije in jeden feldwebel. Smola je smrtno ranjen in bode umrl v kratkem. Druga dva sta lahko ranjena. Od mesarski fantov je jeden z bajonetom preboden, jednemu razklana je glava, več pa je ranjenih. Mesarski fantje bili so oboroženi z gnojnimi vilami, sekirami in noži.

— (Razstavljen) bode v sredo 19. in četrtek 20. t. m. v spodnji dvorani ljubljanskega kolizeja g. J. Mathian, tukajšen mizar in trgovec s hišno opravo, svojo res krasno izvršeno delo, namenjeno za razstavo v Trstu. G. Mathian razstavi namreč v nalašč za to prirejenem paviljonu, ki se je napravil tudi v Ljubljani, staronemško jedilno sobo (Speisezimmer). Vsa oprava sploh izvršena je popolnem v slogu in jako ukusno. Ponosni smemo biti, da se bode tako odlično delo, katero se je dogotovilo po domačih slovenskih rokah, razstavilo v Trstu. Naj si vsakdo ogleda ta umetni in res lepi izdelek. Vstop je prost.

— (Izlet) katoliškega rokodelskega društva v Škofjo Loko obnesel se je prav dobro. Nad 70 društvnikov pod vodstvom g. Gnezde se ga je udeležilo in bilo je vse veselo in dobre volje, zlasti ker je prebivalstvo Škofje Loke društvnike sprejelo posebno prijazno ter postreglo prav dobro. Petje, deklamacija in igra izvršile so se prav točno in vse hvalilo je izvrstni red, lepo obnašanje in izurjenost v petji in igri.

— (Iz Novega Mesta) se poroča, da so tamošnji narodnjaki priredili kegljanje na korist „Narodnega Doma“ v Ljubljani v gostilni gospe Bruner, ki se je začelo 10. julija t. l. Kdor se hoče udeležiti tega kegljanja, za katero je namenjenih 6 lepih dobitkov, naj se hitro oglasi, ker je uže več ko polovica na 2000 odločenih tečajev izkegljanib.

— (Semmering pri Trstu!) Kdo ga je uže videl? In vender je tako. „Leipziger Illustrirte Zeitung“, s katero se Nemci tako radi ponašajo, prinaša v svojej 1229. številki na 45. strani podoba z nadpisom „Ansicht von Triest und der Semmeringbahn“, na drugej strani pa tekst, ki slove tako: „Unsere abbildung gibt ein gesamtbild von der entzückenden lage Triests. Da liegt die stolze hafen- und handelsstadt, Venedig rivalin; an sie heran plätschern die wellen der Adria und von norden her glänzen die eisbedeckten „häupter der steirischen Alpen“. — Sledi potem popis mesta, za tem pa se čita: Schweift der blick nun aber wieder landeinwärts, die hügel und bergabhängen hinauf, die eine menge freundlich lachender villen, flecken und dörfer bekränzt, so haftet er erstaunt an der grandiosen eisenstrasse der Semmeringbahn, die sich wie ein leuchtendes band die höhen hinaufwindet“. Nij li prava in čudapolna nemška temeljitost, ki daljni Semmering kar meni nič, tebi nič preko Štajerske in Kranjske prestavi v obližje Trsta?

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Iz Celovca 17. julija. Denes ob osmih 51 minut imeli smo hud potres, 5 sekund valovito od zapada proti vzhodu trajajoč.

Novo Mesto 17. julija. (Zasobni telegram na vprašanje iz Ljubljane.) Pri nas nij bilo nikakega potresa.

Carigrad 17. julija. Identična nota pozivlje Porto, naj odpošlje zadostno število vojakov na tri mesece v Egipet. Dalje bivanje vojakov smelo bi se podaljšati le na zahtevanje kediva in vsled novih dogovorov mej Porto in velevlastmi. Stroške plača Egipet. Ko bi se Porta branila, pridržje si velevlasti druga sredstva. Kakor se kaže, se je Porta odločila, intervencije ne prevzeti.

Aleksandrija 17. julija. Arabi še v Kafredewar. Kedive pozval ga je, naj se vrne v Aleksandrijo, sicer se bode smatral pun-tarjem.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
14. julija	Ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	735-58 mm. 734-02 mm. 734-10 mm.	+12-6°C +23-4°C +17-4°C	slabotna burja slaboten gorenjec slaboten vzhod	jasno jasno jasno	0-00 mm. dežja.
15. julija	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	734-22 mm. 734-60 mm. 731-46 mm.	+15-4°C +26-6°C +21-4°C	slaboten vzhod slaboten vzhod slaboten vzhod	jasno jasno jasno	0-00 mm. dežja.
16. julija	ob 7. uri jutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	731-00 mm. 730-38 mm. 730-60 mm.	+17-3°C +27-6°C +21-4°C	slaboten z hod zmeren jugozahod slaboten jugozahod	jasno jasno jasno	0-00 mm. dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal na severu in zahodu v primeri s pretečenimi dnevi precej jednak, na vzhodu in jugu je pa pal; vsled tega je bil uže menj enakomerno razdeljen in je znašal razloček mej maksimum in minimum 7 mm. Vetrovi so bili precej sabotni in zelo spremenljivi. Temperatura se je le neznatno spremenila in je stala skoraj povsod le za spoznanje nad normalom; razloček mej maksimum in minimum je znašal 10°C. Vreme je bilo uže precej vroče in stanovitno, nebo večinoma jasno ali pa vsaj deloma jasno. Razen na Sedmograškem nij palo nikjer nič dežja.

Dunajska borza

dné 17. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 10	kr
Srebrna renta	77	95
Zlata renta	95	—
1860 državno pesojilo	131	25

Tujci:
16. julija.
Pri Slonu: Fajdiga iz Trsta.
Foschich iz Reke. — Knar iz Grada.
— Hladik iz Notranjskega. — Bartel iz Trsta.
Pri Mallé: Baumgarten z Dunaja.
— Buchlu z Trsta. — Jonke z Dunaja.
— Pevič iz Zadra. — Hifer iz Trsta.
Pri avstrijskem cesarji: Jenko iz Trbovelj.

Umrli so v Ljubljani:

14. julija: Janez Blaž, mestni stražnik, 31 let, Poljanske ulice št. 47, za hitrim reumatizmom. — Cecilija Čišnar, delavke hči, 7 mes., Poljanska cesta št. 18, za jetiko. — Jože Hudš, delavke sin, 2 1/4 let, Kravja dolina št. 10, za vnetjem pluć.
15. julija: Albert Poleg, pomočnega uradnika sin, 2 1/2 leta, Hrenove ulice št. 14, za difterijo.
16. julija: Fran Vahar, delavec, 49 let, Kravja dolina št. 1, za jetiko. — Pavla Poleg, pomočnega uradnika hči, 5 let, Hrenove ulice št. 14, za difterijo.

Akcije narodne banke	825	—
Kreditne akcije	324	60
London	120	55
Srebro	—	—
Napol.	9	57
C. kr. cekini	5	67
Državne marke	58	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120
Državne srečke iz l. 1864	100	172
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	95
Ogrska zlata renta 6%	120	05
— 4%	88	65
— papirna renta 5%	86	85
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	35
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld.	176
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	123
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	50

Tržne cene v Ljubljani

dné 15. julija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	9	43
Rež,	5	85
Ječmen	4	23
Oves,	3	74
Ajda,	6	01
Proso,	5	85
Koruz,	7	—
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	—	90
Maslo, kilogram	—	86
Mast,	—	72
Špeh frišen	—	76
„ povojen,	—	75
Surovo maslo,	—	2
Jaica, jedno	—	8
Mleko, liter	—	56
Goveje meso, kilcgram	—	48
Telečje	—	60
Svinjsko	—	30
Koštrunovo	—	30
Kokoš	—	18
Golob	2	50
Seno, 100 kilogramov	1	69
Slama	5	60
Drva, trda, 4 kv. metre	4	—
„ mehka, „	—	—

Po soglasnih sodbah mnogih medicinskih strokovnih listov in mnogih praktičnih zdravnikov izkazale so se jako dobro od lekarja Rih. Brandt, izdelane švicarske kugljice kot najboljše zdravilo pri slabem prebavljanju in iz tega izvirajočih boleznih, kakor: zaprtji, napihnjenji, neapetitnosti, glavobolu, navalu krvi, srčnih napakah, pri bolezni na jetrih in žolči, hemeroidih, pri pomanjkanju krvi (bledici) itd.; dalje imajo te kugljice pred drugimi enakimi sredstvi to prednost, da lahko vplivajo, ne omamijo bolnih organov, temveč jih jačijo in so popolnem neškodljive. Ker je cena jako nizka, omisi si lahko tudi nepremožen to istinito izvrstno sredstvo. Prave švicarske kugljice so v kositrenih škatljicah, po 50 kugljic za 70 kr., in v malih škatljicah, po 15 kugljic za 25 kr. z etiketo belega švicarskega križa hranjene in se dobijo v skoro vsi h lekarnah, na Kranjskem pri lekarju Mayrji v Ljubljani, kjer se dobijo tudi obširni prospekti z zdravniškimi navodili vred zastoj. (741-4)

Zaloga

najboljših alopaticnih in homeopatičnih zdravil. Zdravilstvene posebnosti. Rudninske vode. Dišave.

Naročila se proti poštnemu povzetju točno izvršujejo. (451-2)

Lekarna „pri samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-jeva

na mestnem trgu v Ljubljani.

priporoča p. n. občinstvu sledeče, zmirom sveže (frišne) vsled dolgoletnega izkustva kot izvrstno uplivne priznane specialiteti, izkušena domača in homeopatiška zdravila:

Planinski želiščni sirop kranjski, izboren kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in sirupi.

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje, najboljše vrste izbornico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 steklenica 60 kr.

Anaterinska ustna voda, najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne sme bi se v nijedgrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 42 kr.; jeden zavoj s 6. škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj. (465-1)

Naročila iz dežele izvrše se takoj.